SIAŬBIT THE SOWER

Vialika-Litoŭski (Biełaruski) dvumiesiačnik

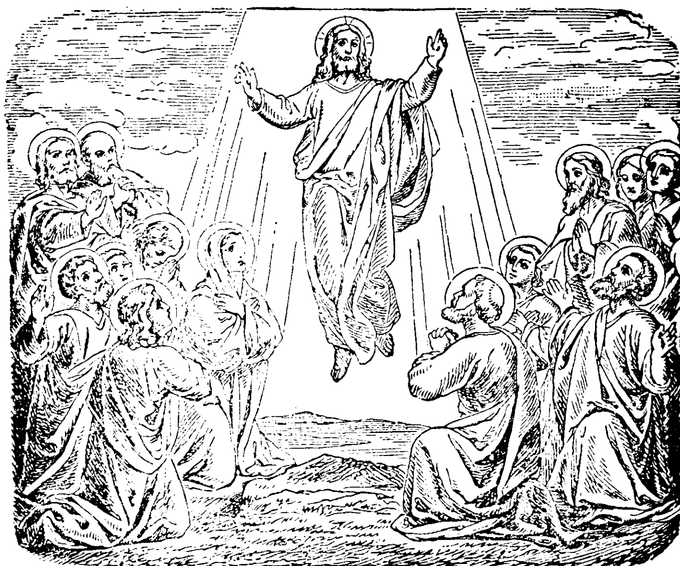
The Great-Litvanian (Whiteruthenian) bimonthly

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U. S. A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1971, Sakavik-Krasavik Nr. 80 (h 14) March-April, 1971

DZIELA ŚVIATA VIALIKODNIA REDAKCYJA ŽADAJE VIASIOŁAHA ALLELUJA!

DZIELA BIEŁARUSKAHA NARODNAHA ŚVIATA PRAHAŁAŠEŃNIA NIEZALEŽNAŚCI BIEŁARUSI, REDAKCYJA "SIAŬBITA" PIERASYŁAJE ŬSIM ČYTAČOM PAŽADAŃNI ŠČAŚLIVAJ, DA ŚPIEŠNAJ PRACY NA NIVIE NACYJANALNAJ I U ŽYĆCIU ASABISTYM!

Ab z umieršych paŭstańni Jezusa

"Niama Jaho tutaka, tamu što z Umieršych Paŭstaŭ, jak apaviaściŭ" (Mat. 28, 6).

„Uračystaść nad uračystaściami — heta z Umieršych Paŭstańnie Pana Jezusa (Mat. 28, 6), našaha Adkupiciela Chrystusa". Hetak čytajem u Romanskaj Martyrologii. Sapraŭdy heta uračystaść vialikapyšnaja, prynosiačaja najbolšuju uciechu i ahałašajučaja usiamu śvietu całkavitaje abažańnie Pana Jezusa, abažańnie usiej Jaho ludzkoj natury — usioroŭna cieła i dušy. Heta jošč najbolšy dovad Jaho Božastva, bo z Umieršych Paŭstańnie, ułasnaj mocaj, "jak pradskazaŭ". Jošč heta usia istota i źmiest chryścijanstva, kataraje utrymlivajecca, abo upadaje z hetaj praŭdaj. "A kali Chrystus nie paŭstaŭ z Umieršych, daremnaje jošč tady prahałašańnie našaje, daremnaja jošč i viera našaja", słušna kaža Apostał Narodaŭ (1 Kor. 15, 14). Dziela taho zatrymajemsia nad rečaisnaściaj i praŭdzivaściaj z Umieršych Paŭstańni Jezusa Chrystusa. — 1. Chrystus rečaisna z umieršych paŭstaŭ. Ab hetym nam padaje šv. Pisańnie. Ukazaŭsia Magdaleńnie (Mat. 16, 9 in.), šv. Piatru (Łuk. 24, 34), dvum vučniam u darozie da Emmaus, Apostołam biaz Tamaša (Jan 20, 19), Apostołam z Tamašom (Jan 20, 26), Apostołam pry voziary Genezaret (Jan 21, 1-23), Apostołam na hary na darozie da Galilei (Mat. 28, 16-20), a paśla vidzieli Jaho da 500 (1 Kor. 15, 6). Ukazujučysia Pan Jezus, hutaryŭ ź imi, pazvalaŭ siabie datykać, a navat ułažyć palec u ranu boku Jaho, jak heta zrabiŭ Tamašu.

Ab Umieršych Paŭstaniu śviedčyli Anioły, katoryja da žančynaŭ kazali: "Nia bojciesia vy... Šukajecie Jezusa, katory byŭ ukryžavany. Niama Jaho tut, bo z Umieršych Paŭstaŭ, jak pradskazaŭ. Chadziecie dy ahladajcie miejsce, dzie byŭ pałožany" (Mat. 28, 5-6). "Čamu šukajece žyvučaha pamiž pamieršymi? Niama Jaho tutaka, bo ustaŭ. Prypomnicie, jak vam kazaŭ, kali byŭ u Galilei, kažučy, što patreba, kab Syn Čałaviečy byŭ vydany u ruki hrešnikaŭ i ukryžavany byŭ, a treciaha dnia z Umieršych Paŭstanie" (Łuk. 24, 5-7).

Ab hetym fakcie śviedčać žančyny: "Pryšła Maryja Magdalena, aznajmlajučy vučniam: Vidzieła Pana i heta mnie kazaŭ" (Jan 20, 18).

Apostoły z vialikaj mocaj śviedčyli ab z Umieršych paŭstańniu Pana Jezusa (Dz. Ap. 4, 33). Siahońnia usie chryścijanie vierać u z Umieršych Paŭstańnie Pana Jezusa".

Rev. Dr. M. S.

Janka Kupała

CHRYSTOS VASKROS

Chrystos vaskros!... Usiudy radaść,
Usio hladzić śmialej, śviatlej;
Vialiki Mučalnik, zdajecca,
Abniaŭ ŭsich łaskaju svajej.

Chrystos vaskros!... Nieuhamonna
Pływie pa nivach, puščach klič,
Pływie adna śviataja dumka
Z kanca ŭ kaniec, jak śviet vialik.

Shrystos vaskros! — piaje sialanin
Z svajoj ubohaju radnioj,
Zabyŭšy pieśni ab pradvieśni,
Zabyŭšy ŭsio usioj dušoj.

Chrystos vaskros! — piaje sirotka,
Słuha, taptanaja ludźmi!
Piaje ŭ čužynie padarožny,
Zabyty bliźnimi svajmi.

Chrystos vaskros! — piajuć i tyja,
Chrysta zhubiŭšyja syny,
Što ŭ cichamoŭku ładziać sietki
Dla našaj biednaj starany.

Chrystos vaskros!... K tabie, o, Boža,
I ja ŭ dzień hety dumku šlu:
Chaj Biełaruś, maja staronka,
Uskreśnie k lepšamu žyćciu.

Janka Kupała

MOJ KRAJ

Lažać tvaje honi-zahony
Stomilna na śviecie, na biełym,
I žalacca runiaj zialonaj,
I kołasam žalacca śpiełym.

Les — noč hamanista, šumliva
Źminuŭščyny kazki składaje
I šle ich daloka pa nivach,
Płakuča, ad kraju da kraju...

Pavodkaju kociacca vody
Ručjoŭ pamiž dołaŭ i horaŭ,
U chvalach pahodaj-niahodaj
Kupajučy nivy-razory.

Spavityja pleśniaju vioski
Miž pustak zasieli biaśsilna,
Utuliŭšysia ŭ cieni biarozki
Na viečnym kurhanie badylnym.

A lud?... Jon sahnuŭšysia chodzie
Pad noškaj źniamohi-pakuty
I, rojačy sny ab svabadzie,
Ź dnia ŭ dzień sam sabie kuje puty.

Tak śpiš, tak žyvieš mimachodam,
Moj kraj, jak ściapnaja mahiła,
Z svaim niezavidnym narodam,
Z patuchšaj i słavaj, i siłaj.

* * * *

Ščyra dziakuju za Kaladnija i Nova Hodnija Pažadańni nastupnym: Jaho Excelencyi Č. Sipoviču, a. Hermanoviču, a. T. Padziavie, a. Žurni, br. Nichu, a. Nadsonu, a. R. Tamušanskamu, A. Cytoviču, Msgr. U. Sałavju, Siamji Akanovičaŭ, Spadaryni i Spadaru W. i Č. Budźka, Spadarstvu J. A. Charneckim; Spadarstvu: Paŭłu, Zuzańnie, Zosi i Jurku Drazdoŭskim, Sp. J. Kachanoŭskaj i Matcy; Spadarstvu Markievičam i Kluku "Pahonia"; Spadarstvu Valentynu i Taisa Mickievičam;
(Praciah na bač. 8-aj)

Najnaviejšaje Abjaŭleńnie

(Praciah)

"Jozefa adkazała Jamu, što najbolej mianie mučyć bojaźń, kab Jaho nie abrazić, bo viedaje, što ciarpieńni mała mianie abchodziać."

"Chadzi Jozefa, ničoha nia bojsia, tyš nie sama, Ja ciabie nie pakinu. Dobra viedaješ, što ciabie lublu až da šału. Čym ty mienšaj i pakarniejšaj, tym bližej trymaju ciabie pry sabie". Pry takoj Božaj harantyi, Jozefa jašče havoryć ab svaich słabaściach, svajoj miłaści i svajoj addanaści. — "Umalaju Jaho, kab daŭ mnie cnotaŭ, katorych tak patrebuju, a pierad usimi pakory. Pan Jezus pierarvyvaje mianie, kožučy: "Maju Ja pakoru na tvaju pychu". "Takaja truślivaja... takaja słabaja pierad ciarpieńniami!" — "Ja jość samaj siłaj!" "Naapoški achviaravałasia usia Jamu ničoha nie zatrymoŭvajučy sabie." — "Udačna havoryš Jozefa ničoha sabie... ty usia Maja... a Ja uvieś tvoj. Kali ciabie astaŭlaju samuju u duchovych hniotach, tady abymaj Maju Volu i addavajsia Majej miłaści." — Nastaŭnik u miłaści damahajecca nazaŭtra, dnia 7-ha listapada, kali ukazyvajecca joj u času razmyšlańnia, kažučy: "Skažy mnie, što ty Mianie miłuješ, bo heta vielmi mianie paciašaje."

"Adkazała Jamu, što ničoha inšaho nie prahnu, a tolki taho, kab tolki Jaho miłavać — piša Jozefa. Da usiaha inšaho, maju tolki cień miłaści." A Pan Jezus dadaŭ. — "Tak, zachavaj tvajo serca dla mianie, bo Ja jaho tabie daŭ i uva usim šukaj tolki miłaści. Mienavita, Ja taho žadaju. Majo Serca harajučaje miłaściaj, prahnie pieratravić dušy žaram miłaści." — Adnačasova daje joj Jezus paznać vymohi toj miłaści, katoraja svajoj siłaju maje pieratravić pamalučku usio, što u joj jašče jość nieabmieršaje i niedaskanałaje. Najmienšyja błudy stanoviacca prad joj, jak praŭdzivyja niaviernaści, katoryja sabie zakidaje i za katoryja uściaž prosić prabaččańnia.

"Viečaram, dnia 8-ha Listapada (U paniadziełak), kali padmiatała uschody, kazała Panu Jezusu, što tryvožyć mianie peŭny žyviejšy refleks, jaki zdaryŭsia sionńnia rana, katory mocna adkidaju. Nahła na dole, blizu pry kancy uschodaŭ, vidžu Jaho prad saboj. Uzrokam mnie kazaŭ, što niečaha žadaje. Akončyła zamiatańnie i pašła za Im u navicyjat. I tam skazaŭ mnie: "Svaimi upadkami nad mieru nie prajmajsia. Ničoha nie patrebuju, kab ź ciabie zrabić śviatoj. Tolki taho chaču, kab nikoli nia upirałasia Majej Voli. Astaŭ mnie svabodu dziejańnia, upakarajsia. U tvajoj nicaści šukać ciabie budu, kab ciabie iz Saboj abjednać."

Z PAHULANKI 3-HA ŽNIŬNIA 1970 H.

NA PRYRODY ŬŁOŃNIE

Z pryrody maci niedraŭ my na śviet pryjšli,
Kab Boha Tvorca ŭsiej dušoju słavili!
Iz niedraŭ maci Bielarusi vypłyli
Z žytnim zierniem, z kołasam z ralli ŭspłyli,
Kab Maci Bielaruś na vieki viekaŭ palubili my
I z joju nierazłučna my žyli ŭsimi siłami!
Iz niedraŭ miłych matak-biełarusak naradzilisia
Istotami, choć silnymi, u hory-ž, biadzie uzhadavalisia,
Kab hora i biadu spaznaŭšy dobrańka,
Zaŭsiody-ŭsiudy my šukali ščaścia sonejka!
Iz niedraŭ Božych cieraz Chrost śviaty zjavilisia,
Jak dzieci Božyja my, kab pa-božamu žyli i malilisia
K Bohu, k Niebu Usiomahutnamu i praz malitvu ščyruju
Jadnali ź Niebam, sa śviatym, ziamlu šmathrešnuju,
Kab Vaładarstva Božaje paŭstała, jak u Niebie tam samym,
Na joj, na hrešnaj tak ziamli, sa ŭsiakim ŭčynkam złym...
Kab mir śviaty paŭstaŭ z braterstvam, zhodaju, svabodaj,
roŭnaściu dla ŭsich!
Bo-ž heta ideał, los-dola Vaładarstva Božaha dla ŭsich ludziej
žyvych
U śviecie Praŭd Pradviečnych i śviatoje łaski Božaje,
A nie k pamioršym ŭ ciemry-fałšu śviecie, voli hrešnaje...
Na pryrody ŭłońnie, na šyrokim, na razdolnym viesialimsia my
Siahońnia całaj hramadoj, nat' z dzietkami padrostkami,
Kab supačyŭšy, by na piersiach, na ułonie maci miłaje,
Što kliča da siabie lubimy ŭsie dzietački svaje...
Ich pieścić, abymaje, lubić bolš siabie samoj,
I heta ŭsio, kab im dabro było u lubovi maciery svajej...
I sonca pramianista šle nam radaść i luboŭ,
Kab my, siahońnia adpačyŭšy, zaŭtra znoŭ,
Ustali rana-raniusieńka i da pracy z lubaściŭ pajšli,
Z malitvaju, sa ščyraju, i u hetym žyćcia radaść my znajšli...
I radaść-viasiałość u našym na ziamli voś tut žyćci,
Adnak, u biezupynnym mknieńni k ščaściu rajskamu u viečnaści

Praz Vieru Božuju, Nadzieju i Luboŭ
Suproć zbaŭleńnia pa ŭsim śviecie vorahaŭ!
Žyćcia nam treba ŭva Chryście, z Chrystom,
Sa Spasam Božym našym! Z Bratam z lubvi ahniom!

A. Janka Tarasevič

AB NAŠAJ EMIHRACYI I EMIHRANTACH

Jak viedama, jość u nas dzvie masavyja emihraci. Pieršaja z pierad pieršaje susvietnaje vajny, zarabkovaja. Druhaja, zvanaja palityčnaju, paŭstałaja z pryčyny zachvatu našaje Baćkaŭščyny maskoŭskimi kamunistami.

Zarabkovaja emihracija była nacijanalna nieśviedamaja u bolšaści i nasłuchaŭšysia falšyvaje kamunistyčnaje ahitaci-prapahandy, pavieryła i zastałasia ichnimi tak zvanymi "paputčykami" u balšyni svajoj.

Palityčnaja emihracija, na vialiki žal, nie spojenaja u adno całaje, a padzielanaja na Beeneraŭcaŭ i Beceeraŭcaŭ. Majuć jany adnu takuju samuju metu-ideju: Utvarennie Volnuju Niezaležnuju Backaŭščynu, ale čamuś asobam stajačym na kirujučych stanoviščach, nieprychadzić u hołavy złučycca u adno, što dašć karyść vialikuju našamu adradženskamu ruchu i mnoha lepšuju pašanu i posłuch u upływovych, palityčna kirujučych, dziejnikaŭ haspadarstvaŭ, dzie my ciapier zasielany. Dla zmahańnia, zdabyćcia Niezaležnaści našaje Backaŭščyny. Fakt jość, što na abodvych zjezdach z usich kutkoŭ Baćkaŭščyny, pradstaŭniki narodu, adnazhodna vykazali žadańnie i zmahanie — zdabyć poŭnuju niezaležnaść i parvańnie suviazi z Maskvoju i Waršavaju. BNR. i BCR. heta našyja jak kozyry u zmahańni niezaležnaści.

Majam my i takich emihrantaŭ, ad katorych naš vyzvolna polityčny i relihijny ruch maja stolki karyści, jak z kazła małaka. Byvajuć takija na hramadzkich sabraniach i časami naviedvajuć hramadzka-palityčnych dziejačaŭ, ale źjaŭlajucca kab mieć pierad kim pachvalicca svaimi vialikimi zarabkami-dachodami, aŭtami, damami i druhim čym. Kali da takich chto źviartajecca pra matarjalnuju dapamohu na vydaviectva i druhija hramadzkija patreby, to byvaje nieadmović i achviaroŭvajuć stolki, kolki na Baćkaŭščyne davali žabrakom. Ideja takich, staracca najbolš zbahacieć, bolš ničoha.

Ahulna viedama, našyja dziejnyja hramadzka-palityčnyja dziejačy i duchaviestva, pieravažna asoby niemaładoha vieku. Nieabchodna patreba maładych zastupnikaŭ, nieabchodna treba staracca, kab takija pajavilisia, kab ruch naš na emihraci niezahinuŭ.

J. Charnecki

PADZIEI

U BIEŁARUSKAJ PARAFII CHRYSTA ZBAŬCY

U Lipeni 12 dnia, Biełarusy uračysta śviatkavali, pry Śviatyni Chrysta Zbaŭcy, 50 hadovy Jubilej śviatarstva ajca Francisia Charniaŭskaha i pieršuju śviatuju Imšu adpraŭlanuju a. Francisiam u našaj rodnaj movie.

Ledź minuła dva miesiacy jak iznoŭ uračystaść. Hetym razam vyśviančenie Arcybiskupam Chicagoŭskim John CODY, budyninaŭ prynałežnych da Śviatyni.

Akt vysviančańnia pačaŭsia a 4 hadzinie pa paŭdni. U hetym časie byŭ tam biskup Česłaŭ Sipovič biełarus i mnoha duchavienstva, roznych nacyjaŭ i chryścijanskich vieravyznańniaŭ. Ceramonja vyśviančania była vielmi uračystaja. Sam Kardynał adziety u čyrvonaje adzienia i biskup adpaviedna da hetaha ubrany u akružańni mnoha likich śviataroŭ, a tak za specjalna zaprošanych charystych z kiraŭnikam choru ks. J. Ciroŭ, vyhladam, miła-hučnym śpievam i pavahaju naležyć da vielmi pavažnych padziejaŭ biełaruskich u Chikago. Pa dakanani vysvienčańnia, Kardynał i Biskup razam nakiravalisia u Śviatyniu. Pry vajchodzie da Śviatyni, spatkali Kardynała z chlebam i sallu dvoje, starejšych viekam biełarusaŭ mužčyna i žančyna. Kardynał bahasłaviačy uziaŭ kusočak chleba, prytknuŭ da soli i spažyŭšy zapytaŭ ci sami piakli. Chvaliŭ, što nadta smačny i napraviŭsia razam z Biskupam da aŭtara, a za imi padalisia śviatary u liku nie mienšym jak 15.

Usiu hetuju jak by pracesiju kančali Rycary Kalumba u adśvietnym adzieńni. Z chvilinaju, kali usie pazajmali zachavanyja miejscy u Śviatyni, pačałasia śv. Liturhija. Śviatuju Liturhiju praviŭ Biskup Česłaŭ u asysci Ajca Chrysostoma u prysłužańni druhich Evanhelu čytaŭ i kazańnie havaryŭ Biskup Česłaŭ. Apostolskija listy čytaŭ Doktar V. Ramuk. Arcybiskup Kardynał John CODY, pramaŭlajučy jak u samoj Śviatyni, tak paśla i na bankiecie, vykazaŭ zadavaleńnie z usiaho što adbyłosia, pachvaliŭ ajcoŭ Tarasevičaŭ, asabliva acaniŭ pracu i starańnie ajca Uładzimira da zbliżeńnia usich chryścijanaŭ. Kardynał nie abminuŭ i viernikaŭ parafijanaŭ — vykazvajučy parafijanam žyčlivaść za relihijnuju dbajlivaść.

Narodu było stolki, što nie zmiaščalisia u samoj Śviatyni i adkryli vajchod u zalu katoraja za Śviatyniaju tak, što aŭtar apyniajecca na siaredzinie. Chutka i adkrytaja zala była zapoŭnienaja

tak, što stajačaha miesca nie skora možna było znajšci.

Pa akančeńni nabaženstva, badaj usie z Śviatyni padalisia u zalu prastornuju dla bankieta zaarendovanuju. Nie zvažajučy, što vajchod na bankiet kaštuje 5 1/2 dalara, chutka usie miescy pry stałoch byli zaniaty i z mamentu pajaŭleńnia Kardynała i Biskupa, pačaŭsia bankiet. Raspačalisia pramovy u pieramiešku z tancami i śpievami solavymi. Z tancujučych cikavyja vydzialilisia dźvie padrastajučyja dziaŭčynki baletnicy. Śpievali solo biełaruskija pieśni spadaryni: Viera Ramuk i opernaja śpievačka Nadzieja Grade-Kulikovič. Pad kaniec artystyčnaje častki bankietu pramaŭlaŭ Kardynał, vykazaŭšy svajo zadavaleńnie z usiaho adbytaho i bačanaha, padkreśliŭšy najbolšuju zasłuhu va usim ajca Uładzimira, bahasłaviŭ usich prysutnych i apuściŭ banket.

Heta było zakančenia artystyčnaje častki i padali na stały abied. Padčas abiedu pry stałach dalej pradaŭžalisia hutarki až da 11 hadziny nočy, kali pačali učastniki bankietu razchodzicca.

J. Ihnascyk

* * *

(Praciah z bač. 3-aj)

Spadarstvu: Vincuku, Danile, Juljanu, Annie i Kastusiu Merlakavym; Spadarstvu Najdziukovym; Spadarstvu Nikanavym; Spadarstvu: Vacłavu, Irenie i Romie Panucevičavym; Spadarstvu T. H. Pałanievičam; Spadarstvu Prokopčyk; Sp. B. Prytyckamu, Spadarstvu: Vasilu i Eŭfrasini Siemenčukam, Spadarstvu Serhijevičam; Spadaru A. Shukielaytsu; Spadarstvu A. Winickim; Spadaru Vasilu Zycharu; Spadarstvu Stasiu i Siamji Yankoŭskim; D-vu W. Ramukovym; Spadarstvu Gościejevym; Spadarstvu Subotam.

Vielmi dziakuju za achviary na „Siaŭbit" nastupnym: Sp. M. Fedukovicz — $5.00, Sp. Drazdoŭskamu — 5.00, Sp. A.Markieviču — $5.00, Spadarstvu Budźkavym — $10.00, Sp. Mierlaku $5.00, Siamji Prokopčyk — $3.00.

Padpiska na hod 70 centaŭ, cana adnaho exemplara 15 c.

Vydaviec-Redaktar (Publisher-Editor) : Rev. Francis Cherniawski

Address: 164 Broadway, Fort Edward, N.Y., U.S.A., 12828
Telephone: RH7-5117

Printed by The **Whiteruthenian Press**, 452 South Ave., Syracuse N.Y. 13204